

Kohtuasi C-262/24**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

12. aprill 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Fővárosi Törvényszék (Pealinna Budapesti kohus, Ungari)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

29. veebruar 2024

Kaebaja:

Pegazus Busz Fuvarozó Kft.

Vastustaja:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (riigi maksu- ja tolliameti vaiete lahendamise direktoraat, Ungari)

Põhikohtuasja ese

Haldusotsuste, millega keeldutakse alltöövõtjate väljastatud arvetel kajastuva sisendkäibemaksu mahaarvamise, vaidlustamine.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Käibemaksu mahaarvamise õiguse piiramise tingimused.

Menetlus, mida tuleb kohaldada madalama astme kohtul juhul, kui liikmesriigi kõrgema astme kohtult saadud suunised erinevad asjaomase kohtuvaidluse lahendamisel Euroopa Kohtu praktikast.

Õiguslik alus: ETLT artikkel 267.

Eelotsuse küsimused

1. Kas käibemaksudirektiivi artikliga 167, artikli 168 punktiga a ja artikli 178 punktiga a ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 47 õiguse üldpõhimõttena tunnustatud õigusega õiglasele kohtulikule arutamisele koostoimes proportsionaalsuse ja õiguskindluse aluspõhimõtetega on kooskõlas maksuhalduri tegevus, mille puhul

a) kuigi tunnistatakse, et arvel kajastatud majandustehing toimus, keelatakse maksukohustuslasel mahaarvamiseõiguse kasutamine väites, et tulenevalt asjaomasteks peetavate asjaolude kogumist – näiteks alltöövõtjate kasutamine, esile toodud isiklikud, organisatsioonilised ja omandisuhted, asjaolu, et töötajatega suhtleb isik, kes on kliendi ja kaebaja vahel sõlmitud põhilepingus määratud igapäevase suhtlusega tegelema, ja asjaolu, et töötajate töötingimused järjestikuste alltöövõtjate juures ei muutunud – saab järeldada, et kaebaja tegevus on vastuolus õiguse seaduspärase kasutamise nõuetega, mille tõttu leitakse, et majandustegevus on fiktiivne ja sellega tegeleti ainult selleks, et saada käibemaksualaste õigusnormide eesmärgiga vastuolus olevat maksusoodustust, kuigi kõnealused asjaolud tulenevad tingimata lepinguvabadusest eraõiguses, samuti nimetatud lepinguid reguleerinud tsiviil-, töö- ja maksuõigusest ning ei ole põhjuslikult seotud maksukohustuslase õigusega käibemaksu mahaarvamisele?

b) maksudest kõrvalehoidmisena käsitatakse asjaolu, et arve väljastajal tekkis deklareeritud maksude tasumisel ja sissemaksete tegemisel makseviivitus, kuigi maksuhaldur andis talle olukorra lahendamiseks võimaluse osamaksetena tasumiseks ja nõudis võlgnetava summa lõpuks sisse alltöövõtja suhtes algatatud täitemenetluses, nii et riigikassale kahju ei tekkinud, või on petturlik tegevus ainult maksu varjamine maksuhalduri eest ehk teisisõnu maksu deklareerimata ja tasumata jätmine?

c) väites, et tegemist on maksusaladusega, ei avalda maksuhaldur maksukohustuslasele menetluse jooksul, milline tegevus on väidetavalt maksudest kõrvalehoidmine – ehk milline on maksude tasumise ja sissemaksete tegemise kohustuse täitmata jätmise laad – ja ei tuvasta seetõttu alltöövõtjat, keda rikkumine konkreetselt mõjutab, ega maksu (või sissemakse) tüüpi ega rikkumise ulatust ja kestust, vaid viitab nendele ainult üldiselt?

d) väites ainult, et maksukohustuslase ja alltöövõtja vahel esinevad isiklikud ja organisatsioonilised sidemed, maksuhaldur ei pane maksukohustuslasele mahaarvamise õiguse kasutamise tingimusena mitte lihtsalt (oma alltöövõtja maksuvõla) kontrollimiskohustust, mis tal ei lasu ja milleks tal pole pädevust, vaid eeldab lisaks ainult nimetatud asjaolule tuginedes, et maksukohustuslane on teadlik alltöövõtja maksuvõlast, aga ei uuri põhjalikult maksukohustuslase teadmistega seotud tingimust ega seda, kas sellist teadmist on võimalik saada õiguspäraselt, füüsiliselt ja loogiliselt (arvestades maksusaladust)? Kas sellise teadmise tõendatuse lugemisel on asjakohane asjaolu, et eraisikute vahel esinevad isiklikud ja organisatsioonilised sidemed?

e) uurimata põhjalikult asjaomast õiguslikku alust, tuvastab maksuhaldur tööandja, kellega töötajal on töösuhe, mitte töölepingu põhjal, millega töösuhe luuakse, ega töösuhteid registreeriva isiku isikusamasusele tuginedes, ega tööandjate ja töötajate kooskõlastatud deklaratsiooni põhjal – mis kinnitab dokumente –, vaid tuginedes kahe töötaja (praegu ainult üks) vastupidistele ütlustele, eelmiste alltöövõtjatega töösuhete loomise asjaoludele, töötingimuste sarnasusele ja esimese tööandja juhi käitumisele, kes on samas ka põhilepingu kohaselt kontaktisik?

f) nimetatud maksuhaldur teeb hilisemate perioodide kohta sõna-sõnalt samasuguseid järeldusi nagu eelnevate perioodide kohta, võtmata arvesse igal perioodil asjasse puutuvates faktilistes asjaoludes toimunud muudatusi, eelkõige isiklike ja organisatsiooniliste sidemete kadumist, ning ei uuri hoolimata nimetatud faktiliste asjaolude muutumisest seda, kuidas muutused mõjutavad asjaomasel perioodil maksuhalduri hinnangut õiguse kuritarvitamise olemasolule, majandustegevuse fiktiivsusele, petturliku tegevuse esinemisele või maksukohustuslase teadlikkusele sellest?

2. Arvestades eelmisele küsimusele antud vastust, kas käibemaksudirektiivi viidatud artiklitega ja eelkõige õiguskindluse põhimõttega on vastuolus kohtupraktikas sellise põhimõtte sedastamine, mille kohaselt saab juhul, kui on võimalik tõendada kaebaja ja arvete esitajate vahelisi isiklike sidemeid, mis võivad mõjutada ka arvel kajastatud majandusliku tehingu tegemist, järeldada maksukohustuslase teadmisi täiendavalt uurimata, et maksukohustuslane on maksu tasumata jätmise tõttu tekkinud maksudest kõrvalehoidumisest teadlik?

3. Kas maksuhalduri kirjeldatud teguviis on kooskõlas nimetatud asutuse kohustusega tõendada käibemaksu mahaarvamise osas objektiivseid asjaolusid õiguslikult piisaval määral või kujutab see endast eeldustel ja oletustel põhinevat hinnangut, arvestades samuti Euroopa Kohtu väljaöeldud põhimõtet, et liikmesriigi õigusnormid tõendamiseeskirjade kohta ei või kahjustada liidu õiguse tõhusust?

4. Kas ELTL artikliga 267, liidu õiguse ülimuslikkuse põhimõtte ja harta artiklis 47 ette nähtud õigusega õiglasele kohtulikule arutamisele on vastuolus

– asjaolu, et liikmesriigi viimase astme kohus ei kohalda Euroopa Kohtu otsust, väites, et asjaolud on erinevad, kuna leiab, et Euroopa Kohtu otsuse aluseks olnud menetluse ese on kauba tarnimine, samas kui liikmesriigi kohtus menetletava asja ese on teenuste osutamine, või kuna leiab, et tema menetletavas asjas viidatud objektiivne asjaolu on ainult üks Euroopa Kohtu otsuses hinnatud objektiivsetest asjaoludest ja seetõttu oleks see asjakohane ainult ühes menetluse osas;

– asjaolu, et liikmesriigi viimase astme kohus kaldub kassatsioonmenetluse raames kõrvale kõnealusel asjas tehtud Euroopa Kohtu otsusest, mis tuleneb eelotsusemenetlusest, ning teeb sellega vastuolus oleva otsuse, esitamata ise

eelotsuse küsimust, kuigi tema otsuses ilmnevad vastuolud liidu õiguse tõlgendamisel?

5. Arvestades, et eelmises punktis mainitud õigusi ja põhimõtteid tuleb järgida ning arvestades kohustust jätta kohaldamata riigisisesed õigusnormid, mis on liidu õigusega vastuolus, siis kas liimesriigi kohus, keda liikmesriigi viimase astme kohus on kohustanud uut menetlust läbi viima, tohib kalduda teises menetluses kõrvale viimase astme kohtu antud suunistest – mille andmisel eelotsuse küsimust ei esitatud –, kui kohus leiab, et suunised on liidu õigusega vastuolus või kui Euroopa Kohus on pärast uue menetluse läbiviimiseks kohustamist teinud sarnaste asjaoludega kohtuasjas sama õigusküsimuse kohta otsuse, mis on vastuolus õigusliku tõlgendusega, millele tugineti uue menetluse läbiviimiseks kohustamisel, või on viimase astme kohtu määratud kohustusest võimalik kõrvale hoida ja Euroopa Kohtu hilisemat otsust kohaldada ainult juhul, kui uue menetluse läbiviimiseks kohustatud kohus esitab uues menetluses eelotsuse küsimuse?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47.

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi edaspidi „käibemaksu direktiiv“) artikkel 9, artikkel 167, artikli 168 punkt a, artikkel 220 ja artikkel 226 (ELT 2006, L 347, lk 1).

Kohtuotsused Mahagében ja Dávid (C-80/11 ja C-142/11, EU:C:2012:373) ning Aquila Part Prod Com (C-512/21, EU:C:2022:950) ning kohtumäärused Vikingo Fővállalkozó (C-610/19, EU:C:2020:673), Crewprint (C-611/19, EU:C:2020:674) ja A.T.S. 2003 (C-289/22, EU:C:2023:26).

Viidatud riigisisesed õigusnormid

2003. aasta XCII seadus maksukorralduse kohta (az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. Törvény; edaspidi „endine maksukorralduse seadus“), § 1 lõige 7, § 2 lõige 1 ja § 97 lõiked 4 ja 6.

2007. aasta CXXVII seadus käibemaksu kohta (az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény; edaspidi „käibemaksuseadus“), § 119 lõige 1, § 120 punkt a ja § 127 lõike 1 punkt a.

2017. aasta I seadus halduskohtumenetluse kohta (a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény), § 110 ja § 115 lõige 2.

Põhikohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Äriühing Pegazus Busz Kft. (edaspidi „hageja“) sõlmis äriühinguga Bombardier Transportation Hungary Kft. (edaspidi „klient“) lepingu maanteel

reisijateveoteenuste osutamise kohta ajavahemikus 1. september 2012 kuni 30. juuni 2016. Kaebaja kasutas järjestikustel perioodidel nimetatud teenuste osutamiseks erinevaid alltöövõtjaid: Pegazus Travel Kft., Zoccoli Építőipari Kft., Déda Szerviz Kft. ja HEPA Busz Kft. Transporditeenust osutanud personal oli kogu lepingu kestuse vältel sama.

- 2 Põhikohtuasi käsitleb 2015. aasta teist, kolmandat ja neljandat kvartalit, kui kaebaja alltöövõtja oli äriühing Déda Szerviz Kft. Nende kahe nimetatud äriühingu omanike ja juhtide vahel olid varem olnud pere- või sõprussidemed, mis olid põhikohtuasjas käsitletavaks ajavahemikuks lõppenud. Mõlemal äriühingul olid samal aadressil ka filiaalid. Kaebaja ja mõne ülejäänud alltöövõtja vahel olid samuti samalaadsed sidemed.
- 3 Äriühingul Déda Szerviz Kft. oli tekkinud töandja tehtavate sissemaksete tasumisel märkimisväärne makseviivitus. Äriühing taotles olukorra parandamiseks võimalust tasuda maksed osamaksetena, millega maksuhaldur nõustus. Siiski kasvas võlg liitintressi tõttu edasi ja kui äriühing ei suutnud enam makseid tasuda, müüs maksuhaldur tema bussid avalikul oksjonil ja võttis äriühingult ära maksukohustuslase numbri. Kaebaja pidi seetõttu pöörduma uue alltöövõtja poole.
- 4 Esimese astme maksuhalduri maksukontrolli tulemusena tegi nimetatud maksuhaldur kaks otsust, milles tuvastas maksuvõla olemasolu, mis tulenes mahaarvamisoiguse andmisest keeldumisest eelnimetatud maksuaastatel kaebaja kanda oleva käibemaksu puhul. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (riigi maksu- ja tolliameti vaiete lahendamise direktoraat, Ungari; edaspidi „vastustaja“) jättis teise astme maksuhaldurina nimetatud otsused muutmata.
- 5 Vastustaja väidab, et kaebaja ja tema alltöövõtjate vahelistel lepingulistel suhetel puudus tegelik majanduslik sisu ning neid kasutati ühelt poolt selleks, et vältida töötajate eest tehtavate sissemaksetega seotud kohustuste täitmist, ning teisalt selleks, et vähendada alltöövõtjate esitatud arvete abil olulisel määral ja pikas perspektiivis kaebaja maksuvõlga. Kuna kaebajal olid alltöövõtjatega isiklikud ja organisatsioonilised sidemed, teadis ta või oleks pidanud teadma, et ta osales maksudest kõrvalehoidmises. Seetõttu ei saa nende arvete põhjal käibemaksu mahaarvamisega nõustuda.
- 6 Kaebaja esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule nimetatud otsuste peale kaebuse. Nimetatud kohus muutis oma otsuses vastustaja otsuseid ja tühistas kaebaja kanda oleva maksuvõla, maksuõigusliku trahvi ja viivised. Selle otsuse põhjenduses viidati kohtuotsusele Mahagében ja Dávid (C-80/11 ja C-142/11, EU:C:2012:373) ja kohtumäärusele Crewprint (C-611/19, EU:C:2020:674). Eelkõige sedastati otsuses, et käibemaksu või sissemaksete tasumata jätmine või osaline tasumine arved väljastanud alltöövõtja poolt ei saa olla käibemaksu mahaarvamisest keeldumise põhjuseks, samuti ei saa selle põhjuseks olla asjaolu, et vastustaja leiab, et alltöövõtja kasutamine ei olnud majanduslikult mõistlik või et

maksukohustuslase ja arve väljastaja vahel olid organisatsioonilised või isiklikud sidemed.

- 7 Kúria (Ungari kõrgeim kohus), kes menetles kassatsioonkaebust, tühistas eelotsusetaotluse esitanud kohtu otsuse ja kohustas teda uut menetlust läbi viima. Kúria (kõrgeim kohus) leidis ühest küljest, et asjaolude kogumist ning kirjeldatud isiklikest, organisatsioonilistest ja omandisuhetest võib järeldada, et arved on fiktiivsed, ning teisest küljest, et alltöövõtjad andsid tõendavaid dokumente väljastades kaebajale võimaluse tegutseda makse maksmata ja sissemaksleid tegemata, arvates samas käibemaksu maha. Seda äärmust kinnitab asjaolu, et teenust osutasid kogu kliendiga sõlmitud lepingu jooksul samad töötajad ja et see ei mõjutanud nende töösuhet. Nende ülesanded ja palk olid ühesugused olenemata sellest, millise alltöövõtja heaks nad töötasid. Seetõttu ei olnud nimetatud kokkulepete eesmärk saada turu pakutavat tulu, vaid ebaseaduslikku maksusoodustust. Kaebaja pidi eespool mainitud sidemete tõttu olema teadlik alltöövõtjate tegevusest, nende majanduslikust olukorrast ning nende kavatsusest maksta makse ja teha sissemaksleid.
- 8 Kúria (kõrgeim kohus) andis seetõttu eelotsusetaotluse esitanud kohtule suunised, et kohus võtaks uue otsuse tegemisel arvesse eespool osutatud hinnanguid ja Kúria (kõrgeim kohus) sarnastes otsustes esitatud hinnanguid, mis oli tehtud eelmiste maksustamisperioodidega seotud maksuhalduri otsuste kohta, mis põhinesid samadel asjaoludel. Sellised suunised on alama astme kohtu jaoks vastavalt 2017. aasta I seaduse halduskohtumenetluse kohta (a közigazgatási perrendtartásól szóló 2017. évi I. törvény) § 110 lõikele 3 koostoimes selle § 115 lõikega 2 siduvad.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 9 *Kaebaja* väidab, et sõlmis asjaomase tegevuse puhul alltöövõtulepingu, sest soovis keskenduda muule tegevusele. Kliendiga sõlmitud lepingus endas oli kirjas, et äriühingu juhid peavad suhtlema otse bussijuhtidega, kes on alltöövõtjate töötajad. Lisaks ei olnud põhikohtuasjas käsitletaval ajavahemikul enam kaebaja ja tema alltöövõtja vahel isiklike sidemeid, millele vastustaja osutas. Asjaolu, et hoolimata järjestikusest alltöövõtja vahetamisest oli töötajate rühm kogu aeg sama, selgitab see, et transporditeenuste osutamiseks oli nende olemuse ja sageduse tõttu vaja kohalikke juhte, kelle arv oli piiratud.
- 10 *Vastustaja* väidab, et alltöövõtul puudus tegelik majanduslik sisu. Tööandja õigusi teostas töötajate suhtes kogu uuritava perioodi jooksul tegelikult isiklike ja organisatsiooniliste sidemete kaudu alltöövõtjaga kaebaja esindaja. Alltöövõtuga tegeleti ainult selleks, et kaebaja saaks hoida kõrvale töötajate eest sissemaksleid tegemisest ja vähendada alltöövõtjate väljastatud arvetel kajastuva sisendkäibemaksu mahaarvamise abil oma maksuvõlga.

Eelotsusetaotluse põhjenduste kokkuvõte

- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib kõigepealt, et põhikohtuasjas on täidetud kohtuasjas Mahagében ja Dávid (kohtuasjad C-80/11 ja C-142/11, EU:C:2012:373) käibemaksu mahaarvamiseks kehtestatud tingimused: teenuseid päriselt osutati; tõendavate dokumentide ja tunnistajate ütlustega on tõendatud, et kaebaja kasutas maksustatavate tehingute tegemiseks teenuseid ja kaebaja maksis osutatud teenuste eest kehtivate vorminõuete kohaselt väljastatud arvete alusel tasu, sh käibemaksu.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib *esimese eelotsuse küsimuse punkti a* kohta, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei ole maksukoormuse vähendamiseks sobivaima organisatsioonilise ja lepingulise struktuuri valimine iseenesest õiguse kuritarvitamine. Asjaolu, et töötajate eest tehtavate sissemaksetega seotud kulud on alltöövõtjate kanda, põhineb kehtival õigusaktidel. Lisaks on peatöövõtja ja asjaomase alltöövõtja vahel sõlmitud lepingutes sätestatud tasu maksmine, seega oli lepingu eesmärk saada majanduslikku tulu.
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib *esimese eelotsuse küsimuse punkti b* kohta, kas maksudest kõrvalehoidmise tõendamiseks piisab ainult sellest, et äriühingul tekib maksukohustuste puhul makseviivitus, mille puhul ta taotleb osamaksetena maksmist, mida talle võimaldatakse, kuigi lõpuks on võlasumma sissenõudmine võimalik ainult täitemenetluse abil.
- 14 *Esimese eelotsuse küsimuse punkt c* käsitleb seda, kas maksuhaldur on põhikohtuasjas täitnud arvete esitamise korra fiktiivseks tunnistamisel oma tõendamiskohustuse. Eelotsusetaotluse esitanud kohus osutab sellega seoses kohtuotsusele Aquila Part Prod Com (C-512/21, EU:C:2022:950), milles Euroopa Kohus sedastas, et maksuhalduri ülesanne on täpselt kirjeldada maksudest kõrvalehoidmise koosseisu tunnuseid ja tõendada pettust ning tõendada, et maksukohustuslane osales selles maksudest kõrvalehoidmises või et ta oleks pidanud sellest teadma. Põhikohtuasjas ei nähtu maksuhalduri otsustest täpselt, millised maksud või sissemaksed alltöövõtja võlgu oli ja millises summas. Vastustaja ei avaldanud seda teavet kaebajale väites, et tegemist on maksusaladusega.
- 15 *Esimese eelotsuse küsimuse punkt d* käsitleb vastuolu, mis ilmneb asjaolust, et maksuhaldur ootas isiklike ja organisatsiooniliste sidemete puhul, et kaebaja teab hoolsusmeetmete raames alltöövõtjate maksusaladuse alla kuuluvat teavet, samas kui ta ei maininud oma otsuses sõnaselgelt konkreetseid andmeid, väites, et tegemist on maksusaladusega. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib samuti, et on tõenäolisem, et põhikohtuasja faktilistes asjaoludes osutatud sidemed toovad kaasa vastupidise teabe edastamise ja lisaks olid nimetatud sidemed asjaomaseks perioodiks lõppenud.
- 16 *Esimese eelotsuse küsimuse punkt e* käsitleb vastustaja hinnangut, et pärast töötajate üleminekut ühelt alltöövõtjalt teisele, jäi nende amet, tööülesanded ja

palk samaks, millest võib järeldada, et kaebaja tegutses petturlikult ja oli tegelikult tööandja, kuna nende töötajate tegevus toimus kaebaja huvides. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et asjaolu, et nimetatud olud jäid samaks tulenes loogiliselt sellest, et kliendiga sõlmitud põhilepingu esemeks olev sooritus ei muutunud, mille tõttu ei olnud tegemist objektiivse tingimusega, mis õigustaks käibemaksu mahaarvamise õigusest keeldumist.

- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab Kúria (kõrgeim kohus) hinnangu kohta, et töösuhte töötajatega ei muutunud, et asjaolude toimumise ajal kehtinud tööõiguse kohaselt piirdus töötajate valikuvabadus töösuhte loomisel üldiselt töölepingu allkirjastamise või mitteallkirjastamise vahel valimisega. Lisaks on kehtiva tööõiguse kohaselt võimalik ja õiguspärane see, et uus äriühing võtab töötajad samadel tingimustel üle. Järelikult tulenes asjaolu, mida kaebajale ette heidetakse, tegelikult tööõigusest, soosis töötajaid ja seetõttu ei saa seda käsitada pettusena.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab kaebaja esindajate sekkumise osas töötajate üleminekuprotsessi, mida nii vastustaja kui ka Kúria (kõrgeim kohus) pidasid väga oluliseks, et see ei ole seotud kaebaja käibemaksu mahaarvamise õiguse kasutamisega. Kliendiga sõlmitud lepingu põhjal vastutasid need isikud kliendiga suhtlemise eest. Nad sekkusid seda ülesannet täites, kui teatati, et alltöövõtjad võtsid töötajad üle, ja nende sekkumine ei mõjutanud uute töösuhete loomist.
- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et lõpetuseks tuleb märkida, et toimikus sisalduvate dokumentide põhjal ütles valdav enamus töötajatest, et nende suhtes teostas asjaomasel perioodil tööandja õigusi äriühingu Déda Szerviz Kft. juht. Ainsas vastupidist väitnud ütles esines muid faktivõtteid, mis seavad selle usaldusväärse kahtluse alla.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib *esimese eelotsuse küsimuse punkti f* kohta, et äriühingu Zoccoli Kft. ja – alates 19. septembrist 2014 – äriühingu Déda Szerviz Kft. puhul ei olnud enam olemas isiklike ja organisatsioonilisi sidemeid, mida vastustaja väidab eksisteerivat, ning et see asjaolu ei mõjutanud kuidagi töötajate töötingimusi. Lisaks, pärast seda, kui kaebaja ja kliendi vaheline leping lõpetati, osutas uus peatöövõtja, kes oli kaebajast täiesti sõltumatu, samuti teenuseid samalaadse struktuuri abil ja kasutas selleks valdavalt samu töötajaid. See tekitab küsimuse, kas vastustaja on kohustatud oma otsustes järjestikuste perioodide kohta võtma arvesse asjaoludes toimunud muutusi või võib ta tugineda lihtsalt asjaoludele, mida väidetakse seoses eelmiste perioodidega.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib *teise eelotsuse küsimusega* saada teada, kas Euroopa Liidu Kohtu praktika põhjal on olemas objektiivseid asjaolusid, millest lähtudes võib vastustaja jätta analüüsimate maksukohustuslase teadmistega seotud küsimuse.
- 22 *Kolmas eelotsuse küsimus* käsitleb seda, kas maksuhaldur saab käibemaksu mahaarvamise õiguse kasutamise tingimusena õiguspäraselt nõuda, et

maksukohustuslane jälgiks, et lepingupartner on täitnud käibemaksu ja muude maksude deklareerimise ja tasumise kohustused.

- 23 *Neljas ja viies eelotsuse küsimus* on seotud vastuoluga, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus näeb käibemaksu mahaarvamise õiguse piiramise nõuete puhul Euroopa Liidu Kohtu praktika ja riigisisese kohtupraktika vahel. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et liikmesriigi kohtud väidavad, et faktid või objektiivsed asjaolud on erinevad, ja ei esita eelotsuse küsimust, eirates seeläbi kohtumäärustes Crewprint (C-611/19, EU:C:2020:674) ja Vikingo Fövállalkozó (C-610/19, EU:C:2020:673) sedastatud põhimõtete kohaldamist.
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib *neljanda eelotsuse küsimuse teise osaga* teada, kas Kúria (kõrgeim kohus) on viimase astme kohtuna – tulenevalt tema otsuses välja toodud õiguslikus tõlgenduses esinevast vastuolust – kohustatud algatama eelotsusemenetluse, kui soovib kassatsioonkaebuse raames kalduda kõrvale otsusest, mis on tehtud lähtuvalt Euroopa Kohtu otsusest, mis on tehtud eelotsusemenetluse läbinud asjas.
- 25 *Viienda eelotsuse küsimuse* kontekst on asjaolu, et Kúria (kõrgeim kohus) otsus põhikohtuasjas – mille tegemiseks eelotsuseküsimust ei esitatud – tehti enne, kui Euroopa Kohus lahendas kohtuasjad Aquila Part Prod Com (C-512/21, EU:C:2022:950) ja A.T.S. 2003 (C-289/22, EU:C:2023:26), milles esitati käesoleva kohtuasjaga samasugused õigusküsimused asjaolude kohta, mille tõttu keelduti käibemaksu mahaarvamise õiguse andmisest, mistõttu maksuhaldur käsitas nimetatud asjaolusid õiguste kuritarvitamisena, ja tõendite hindamise analoogse süsteemi kohta. Kuna menetletakse uut põhikohtuasja, saab eelotsusetaotluse esitanud kohus siiski võtta liidu otsuseid arvesse ainult juhul, kui eirab talle Kúria (kõrgeim kohus) antud suuniseid.